

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
Кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри журналістики, реклами та
зв'язків з громадськістю
Копистинська І.М.
“31” серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ

Обов'язкова дисципліна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА **«Реклама та зв'язки з громадськістю»**

Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 061 Журналістика
галузі знань 06 Журналістика

Розробник: Димніч Н.Д., кандидат філологічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю»

Протокол № 1 від “31” серпня 2018 року

1. ВСТУП

Мета дисципліни: Допомогти студентам опанувати знання і розуміння теоретичних засад інформаційної діяльності та напрямів формування національного інформаційного простору; концептуальних засад функціонування журналістики в сучасному суспільстві: форм здійснення масово-інформаційного процесу, засобів впливу на масову свідомість, творчого характеру журналістської діяльності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

- Здатність організувати й проводити професійну діяльність у сфері соціальних комунікацій
- здатність аналізувати сутність сучасних інформаційних процесів;
- здатність розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення, роль і значення сучасних ЗМІ в управлінні суспільством;
- здатність здійснювати аналіз проблемних, суперечливих питань у царині журналістики;
- здатність виявляти активну громадянську позицію;
- здатність до пошуку та формування власного суспільно-політичного профілю, морально-етичних засад діяльності;
- здатність визначити міру своєї участі у суспільних процесах: як сторонній спостерігач, але який має свою позицію чи як безпосередній учасник соціальних процесів;
- здатність застосовувати свої знання у матеріалах, які подаються до публікації, передачі в ефірі;
- здатність аналізувати основні законодавчі акти держави, присвячені засобам масової інформації

Завдання: сформувати у студентів здатність теоретично узагальнювати досвід роботи засобів масової інформації; застосовувати отримані знання під час розв'язання професійних завдань;

Заплановані результати навчання

Програмові результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою:

Використовувати стандарти професійної діяльності

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- знати:** характеризувати визначення основних понять зі сфери журналістики та методичні особливості фаху, предмет і завдання курсу, правові засади функціонування та види інформації;
- засадничими працями з теорії функціонування ЗМІ;
 - тлумачити сучасні філософські концепції, предметом яких є журналістика;
 - розмежовувати світові та українські моделі журналістики;
 - усвідомлювати сутність основних функцій і принципів журналістики.
 - правові засади комунікативної діяльності;
 - особливості масово-інформаційної ситуації у сучасному світі та в Україні; -розуміння дієвості й ефективності масової комунікації;
 - методи журналістики; правила збирання інформації;
 - відмінності між журналістською діяльністю і журналістською творчістю;
 - наукові і мистецькі складові журналістської праці.
- вміти:**
- правильно й ефективно застосовувати на практиці знання про філософські та комунікаційні процеси в медіа середовищі;
 - ефективно застосовувати методики збирання та виготовлення інформації. вивчення документів та інтерв'ю тощо;
 - створювати внутрішню інформацію;
 - використовувати наукову аргументацію у журналістських творах;
 - аналізувати зміну методологічних основ журналістського процесу у контексті суспільних трансформацій; ефективність журналістських матеріалів, сприйняття їх аудиторією; визначати

фактори успішності ЗМІ;

- визначати приналежність до певної жанрової групи й наявність жанроутворювальних ознак;
- давати оцінку сучасному стану ЗМІ в Україні й за кордоном;
- встановлювати відповідність між жанром і структурно-композиційними, мовними, контентними особливостями журналістських текстів;
- демонструвати соціальну відповідальність перед суспільством та аудиторією, почуття соціальної справедливості та рівень об'єктивності у тлумаченні суспільних явищ, подій і процесів;
- оцінювати соціальну значущість подій галузевого характеру;
- вміти отримувати, оцінювати й використовувати інформацію для планування діяльності певного ЗМІ;
- давати оцінку ефективності, дієвості діяльності ЗМК.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	освітньо-професійна програма «Реклама та зв'язки з громадськістю» за спеціальністю 061 Журналістика галузі знань 06 Журналістика	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - індивідуально- творчі завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. самостійної роботи студента – 1,5 год.	Перший рівень вищої освіти (бакалавр)	Лекції	
		18 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	4 год.
		Лабораторні <i>не передбачено</i>	
		Самостійна робота	
		6 год.	48 год.
Вид контролю: Екзамен (30 год.)			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 9:1

для заочної – 1: 4

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно. Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення; наочні – презентація, ілюстрація; практичні – індивідуальні завдання, самостійна робота, практична робота.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Задіяно практикум, спрямований на вироблення навичок самостійної моральної орієнтації майбутніх журналістів у складних професійних ситуаціях.

Методи контролю: усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування, письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, оцінювання екзамену.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади журналістики у новітній філософії

Тема 1. Вступ до навчального курсу. «Чотири теорії преси».

1. *Завдання, предмет, джерела курсу.* Структура навчального курсу. Літературні джерела навчального предмета.

2. *Концепція виникнення і розвитку журналістики.* Функції журналістики. Загальна характеристика та основні критерії розподілу.

3. *Моделі журналістики: економічні та соціально-політичні умови виникнення і функціонування.* Авторитарна модель журналістики. Ліберальна журналістика. Соціально відповідальна журналістика. Комуністична теорія журналістики.

Тема 2. Теорія масових комунікацій Г. М. Маклюєна.

1. *Типи поширення інформації як рушійні сили історії.*

2. *«Технологічне розширення свідомості»: аналіз процесів.* «Всесвітнє селище».

3. *Телебачення як новий вид журналізму.* Швидкість мислення й опрацювання інформаційних потоків. Відеостилістика. Рекламне мислення.

Тема 3. Концепція інформаційного суспільства Д. Белла.

1. *Концепція інформаційного суспільства Д. Белла.* Доіндустріальне, індустріальне та постіндустріальне суспільства. Співмірність типу суспільства і ЗМІ, які існують у ці періоди. Меритократія.

2. *Етапи та проблеми осмислення інформації в теорії Д. Белла.* Повнота інформації. «Інтерпретація новин».

Тема 4. Концепція «поля журналістики» П'єра Бурдьє .

1. *Поле журналістики як поле гри.* Четверта влада – несправжня влада. Ефект реальності на телебаченні.

2. *Загрози панування «рейтингового менталітету».* Телебачення як «дзеркало Нарциса». Ефект внутрішньої цензури як наслідок дії рейтингового менталітету.

3. *Суспільні закони Бурдьє:* монополізація публічного виступу, «залізний закон олігархії», політична боротьба між партіями.

4. *Антиінтелектуалізм як ознака журналістського середовища.* Конфлікт молодості і досвіду в теорії Бурдьє.

Тема 5. Концепція інформаційних та смислових воєн Георгія Почепцова.

1.*Інформаційні війни:* ознаки, стратегії, чинники ефективності.

2.*Смислова війна:* визначення, поняття. Історичні паралелі, соціально-політичні впливи та наслідки смислових воєн.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні основи фаху

Тема 6. Журналістика як система соціальних інститутів в інформаційному просторі держави.

1. *Інформаційний простір України.* Правові засади формування інформаційного простору. Закони України, які регулюють діяльність журналістів та функціонування ЗМІ в Україні. Форми власності ЗМІ.

2. *Шляхи відображення національної ідеології у ЗМІ.* Національна та державна ідеології. Інформаційний простір України. Суб'єкти національного інформаційного простору України. Відображення державної та національної ідеології у ЗМІ.

Тема 7. Види ЗМІ за способом поширення інформації.

1. *Газетно-журнальна періодика.* Структура редакції. Керівництво друкованими ЗМІ. Творчий та технічний персонал редакцій друкованих ЗМІ. Методи впливу на редакційну політику друкованих ЗМІ їх засновників. Юридичні та етичні норми діяльності. Жанрове розмаїття друкованих ЗМІ.

2. *Радіомовлення у системі сучасних засобів комунікації.* Структура колективу на радіо. Керівництво державними та приватними радіокомпаніями. Творчий та технічний персонал радіо. Вплив на редакційну політику радіоструктур. Юридичні та етичні норми діяльності. Радіожанри.

3. *Сучасне телебачення: досвід, проблеми, стратегії.* Структура сучасних телекомпаній. Особливості керівництва державними та приватними радіокомпаніями. Творчий та технічний колективи на телебаченні. Вплив на редакційну політику засновників і власників телекомпаній. Юридичні та етичні норми діяльності. Телевізійні жанри.

4. *Інтернет-журналістика: специфіка та форми подачі інформації.* Інтернет-ресурси: існування де-факто і де-юре. Юридичні та етичні норми діяльності. Специфіка універсальності

навиків працівників Інтернет-видань. Інтернет-ресурси як синтез ознак традиційних ЗМІ. Жанрове розмаїття Інтернет-видань.

Тема 8. Агенційна журналістика.

1. *Види інформагентств.* Історія виникнення інформагентств. Світові інформаційні агентства. Інформагентства в Україні.

2. *Архітектура повідомлення для інформагентств.* Структура та складові інформаційного повідомлення.

3. *Юридичні та етичні норми діяльності власкорів.* Правові норми діяльності власкорів. Етичні особливості праці працівників інформагентств.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади журналістики у новітній філософії												
Тема 1. Вступ до навчального курсу. «Чотири теорії преси».	6	2	4				4					4
Тема 2. Теорія масових комунікацій Г. М. Маклюєна	6	2	4				5	1				4
Тема 3. Концепція інформаційного суспільства Д. Белла.	6	2	4				5	1				4
Тема 4. Концепція «поля журналістики» П'єра Бурдьє .	6	2	4				6	1	1			4
Тема 5. Концепція інформаційних та смислових воєн Георгія Почепцова	6	2	4				6	1	1			4
Контрольна робота	2					2	10				10	
Разом за змістовим модулем 1	32	10	20			2	36	4	2		10	20
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні основи фаху												
Тема 6. Журналістика як система соціальних	10	2	6			2	12	2				10

інститутів в інформаційному просторі держави.												
Тема 7. Види ЗМІ за способом поширення інформації	10	4	6				12	1	1			10
Тема 8. Агенційна журналістика.	8	2	4			2	10	1	1			8
Разом за змістовим модулем 2	28	8	16			4	54	4	2			28
Підсумковий контроль Екзамен	30					30						30
Усього годин	90	18	36			36	90	8	4		30	48

7. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Концепція виникнення і розвитку журналістики	2
2	Моделі журналістики: економічні та соціально-політичні умови виникнення і функціонування	2
3	Телебачення як новий вид журналізму	2
4	«Технологічне розширення свідомості»: аналіз процесів	2
5	Етапи та проблеми осмислення інформації в теорії Д. Белла. Повнота інформації	2
6	«Інтерпретація новин» як визначальна риса сучасної медіапродукції	2
7	Сучасний медіа простір: панування «рейтингового менталітету»	2
8	Антиінтелектуалізм як ознака журналістського середовища	2
9	Інформаційні війни: ознаки, стратегії, чинники ефективності	2
10	Смислова війна: визначення, поняття. Історичні паралелі, соціально-політичні впливи та наслідки смислових воєн	2
11	Правові засади формування інформаційного простору.	2
12	Форми власності ЗМІ	2
13	Національна та державна ідеології	2
14	Газетно-журнальна періодика: юридичні та етичні норми діяльності	2
15	Радіожурналістика: юридичні та етичні норми діяльності	2
16	Телебачення: юридичні та етичні норми діяльності	2
17	Інтернет-журналістика: юридичні та етичні норми діяльності	2
18	Агенційна журналістика. Архітектоніка повідомлення для інформангентств	2
Разом		36

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання практичного характеру - опрацювання інформації та створення журналістських матеріалів.

9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методичне забезпечення

1. Лаврик О. В. Основи журналістики: Навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності "Журналістика". – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2008. – 73 с.
2. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
3. Вивчення курсу «Теорія журналістики»: методичний посібник / Автор–укладач Штурхецький С.В. – Острог, 2010. – 16 с.

Рекомендована література

Базова

1. Ворошилов В.В. Журналістика. Учебник / Ворошилов В.В. – СПб., 2002. – С. 199–241.
2. Законодавство України: Про пресу України: Інформація і свобода слова. – К.: Молодь, 1997.
3. Здоровега В.Й. Преса і влада / В.Й. Здоровега // Укр. періодика: історія і сучасність: тези дон. і новітомл. Всеукр. наук.-теорет. конф. 9–10 груд. 1993 р. – Л., 1993. – С. 8–13.
4. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості / В.Й. Здоровега: Підручник. – Львів: ПАІС, 2008. – 270 с.
5. Здоровега В.Й. Вступ до журналістики / В.Й. Здоровега. – Л., 1995.
6. Здоровега В.Й. Українська періодика у сучасному національному просторі / В.Й. Здоровега // Укр. періодика: історія і сучасність: доп. та повідомл. Третьої всеукр. наук.-теорет. конф. 22–23 груд. 1996 р. – Л., 1995. – С. 11.
7. Капустин А. "Бархатная цензура". Украинские журналисты продолжают бороться за право свободно осуществлять свой профессиональный долг / Л. Капустин // Независимая газета. – 2000. – 19 мая.
8. Ким М. Технология создания журналистского произведения. – СПб., 2001.
9. Кузнецова О. Д. До проекту Кодексу етики журналіста України / О.Д. Кузнецова // Укр. журналістика: історія і сучасність: вісн. Львів, ун-ту. – 1997. – С. 21–25. – Сер. Журналістика.
10. Кузнецова О. Д. Основи масової комунікації: навч. посіб. / О.Д. Кузнецова. – Л.: РВВ Львів, ун-ту, 1996. – 170 с.
11. Кузнецова О.Д. Правові гарантії незалежності преси / О.Д. Кузнецова // Українська періодика: історія і сучасність: Четверта всеукр. наук.-теорет. конф., 19–20 груд. 1997 р. – Л., 1997. – С. 142–145.
12. Кузнецова О.Д. Правові й етичні норми журналістики: тексти лекцій / О.Д. Кузнецова. – Л.: РВВ Львів, ун-ту, 1993.
13. Лазутина Г.В. Основи творческой деятельности журналиста: Учебник для студентов вузов / Г.В. Лазутина. – М., 2004.
14. Мельник Г.С., Тепляшина А.Н. Основи творческой деятельности журналиста. – СПб.: Питер, 2006. – 270 с. Москаленко А.З. Вступ до журналістики / А.З. Москаленко. – К.: Школяр, 1997. – 297 с.
15. Мильтон Дж. О свободе печати / Дж. Мильтон. – М., 1907.
16. Москаленко А.З. Два кити / А.З. Москаленко. – К., 1997. – 36 с.
17. Москаленко А.З. Етика журналіста: між боротьбою за тираж і об'єктивною інформацією / А.З. Москаленко // Матеріали наук.-практ. конф. "Українська журналістика – 97" / за заг. ред. А.З. Москаленка. – К.: Центр вільної преси, 1997.
18. Москаленко А.З. Журналістика в умовах гласності / А.З. Москаленко. – К., 1997.
19. Москаленко А.З. Комунікативна політологія / А.З. Москаленко. – К., 1997. – 60 с.
20. Москаленко А.З. Теорія журналістики: підручник / А.З. Москаленко. К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
21. Нерух О. Першооснови журналістської творчості: Навчальний посібник / Нерух О. – Х.: Світ дитинства, 2000.

22. Олешко В. Журналистика как творчество. Учебное пособие / Олешко В. – М.: РИП, 2003.
23. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для студентов вузов по специальности «Журналистика»/ Ред. – сост. С.Г.Корконосенко. – СПб., 2000.
24. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом па 1 січня 2001 р. – К.: Юрінком Інтер, 2001.
25. Почепцов Г.Г. Информационные войны / Почепцов Г. – М.; К.: Ваклер: Рефлбук, 2000. – 576 с.
26. Почепцов Г.Г. Информация и дезинформация / Почепцов Г. – К.: Эльга: Ника-центр, 2001. – 256 с.
27. Почепцов Г.Г. Психологические войны. / Почепцов Г. – М.; К.: Ваклер: Рефлбук, 2000. – 528 с.
28. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации / Почепцов Г. – М.; К.: Ваклер: Рефлбук, 2001. – 656 с.
29. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації / Почепцов Г. – К.: Київ, ун-т, 1999. – 308 с.
30. Приступепко Т.О. Державна підтримка преси: порятунок чи пастка? / Т.О. Приступепко // Журналіст України. – 1997. – № 5–6. – С. 12–14.
31. 51. Приступепко Т.О. Деякі аспекти етичної діяльності вітчизняних журналістів під час виборчих баталій / Т.О. Приступенко // Публіцистика і політика : зб. наук, праць / за ред. проф. В.І. Шкляра. – К., 2001. – Вип. 2.
32. Приступепко Т.О. Правові засади функціонування сучасних засобів масової комунікації України : монографія / Т.О. Приступенко; за ред. В. В. Різуна; Київ. нац. Ун-т імені Т.Г. Шевченка – К., 2000.
33. Приступенко Т.О. Свобода преси в Україні / Т.О. Приступенко // Журналіст України. – 1994. – № 1–2. – С. 12–14.
34. Приступенко Т.О. Тенденції розвитку свободи преси в Україні / Т.О. Приступенко // Вісн. Київ, ун-ту. – К., 1993. – С. 31–42. – Сер. Журналістика.
35. 55. Різун В.В. Роль ЗМК в демократичному суспільстві / В.В. Різун // Публіцистика і політика: зб. наук, праць / за ред. проф. В.І. Шкляра. – К., 2001. – Вип. 2.
36. Самарцев О. Р. Современный коммуникативный процесс. Ч. 2: Теория и методика журналистики: Учебное пособие / Самарцев О. Р. – Ульяновск, 2000.
37. Слоун В. Краще мати пресу без уряду, аніж уряд без преси / В. Слоун // День. – 2001. – 15 трав.
38. Станиславский К. С. Избранное / К.С. Станиславский; состав. Ю.С. Калашников, В.Н. Прокофьев. – М. : Всерос театр, о-во, 1982.
39. Стенхольм О. Защита общества от злоупотребления свободой печати / О. Стенхольм // Междунар. жизнь. – 1993. – № 10.
40. Україна: інформація і свобода слова: зб. законодавчих актів, нормативних документів та статей фахівців / у поряд. А.М. Затворний. – К.: Молодь, 1997.
41. Українське законодавство засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004.

Допоміжна

1. Винтерхофф–Шпурк Петер. Медиапсихология. Основные принципы / Винтерхофф–Шпурк Петер. – Харьков, 2007.
2. Декларация обязанностей и прав журналистов // Франция: общие сведения о праве по вопросам печати. – 1995. – № 37. – Рос.-фр. – Сер. Информационные и учебные материалы.
3. Капрон Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед прес / Капрон Рене Дж. – К.: Видавничий дім: «Києво–Могилянська Академія», 2005.
4. Карпачова Н. Право на інформацію: свобода слова, думки, вільного вираження поглядів : щорічна доповідь Уповноваженого з прав людини / Н. Карпачова // Голос України. – 2001. – 10 груд.
5. Кібл Р. Журналістська етика. – К.: Інститут журналістики, 2007. – 188 с.

6. Кодекс професійної етики українського журналіста // Журналіст України. – 1997. – № 5–6.
7. Конституція України. – К.: Преса України, 1996. – 80 с.
8. Коппервуд Р., Нельсон Р. П. Как преподносить новости. – М.: Національний інститут преси, 1998. – 125 с.
9. Корконосенко С. Основы журналистики: Ученик для вузов / Корконосенко С. –., 2001.
10. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник / Корнев М.Н., Коваленко А.Б. – К., 1995. – 304 с.
11. Костюк В. Тематика семінарських занять та методичні вказівки до вивчення курсу «теорія і методика журналістської творчості» / Костюк В. – Запоріжжя, 2005.
12. Миронченко В. Основы інформаційного радіомовлення: Підручник / Миронченко В. – К.: ІЗМН. 1996.
13. Основы масово-інформаційної діяльності. Підручник / А. Москаленко, Л. Губерський, В. Иванов. – К., 1999.
14. Основы творческой деятельности журналиста. – СПб.:Наука, 2000.
15. Петрова Н., Якубенко В. Медіа-право / Петрова Н., Якубенко В. – К.: Інститут журналістики, 2007. – 275 с.
16. Потятиник Б. Ключі до мас-медіа / Потятиник Б. – Львів: ПАІС, 2002. – 235 с.
17. Путівник ретельного журналіста. – К.: Інститут журналістики, 2007. –175 с.
18. Різун В.В. Маси: Тексти лекцій / Різун В. В. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. – 118 с.
19. Самарцев О. Р. Творческая деятельность журналиста / Самарцев О. Р. – М.: Академический проект, 2007. – 528 с.
20. Тертичный А. Жанры периодической печати: Учебное пособие / Тертичный А. – М.: Аспект Пресс, 2000.
21. Уллмен Дж. Журналистское расследование: современные методы и техника / Уллмен Дж. – М.: Национальный институт прессы, 1998. – 222 с.
22. Універсальний журналіст. – К.: Інститут журналістики, 2007. –150с.
23. Хайдеггер М. Письмо о гуманизме / М. Хайдеггер // Проблема человека в западной философии. – М., 1988.
24. Шкляр В.І. Преса керована і преса керуюча / В.І. Шкляр // Українська періодика: історія і сучасність: тези доп. і повідомл. Всеукр. іаук.-теорст. копф. 9–10 груд. 1993 р. – JL, 1993. – С 13–17.
25. 67. Шкляр В.І. Соціальна норма і престиж преси / В.І. Шкляр // Укр. періодика: історія і сучасність / за ред. М.М. Романюка. – Л., 1997. – С. 25–28.
26. Чекмишев О.В. Основы професіональної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум / Чекмишев О. В.– К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 98 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.cir.org/> - “Columbia Journalism Review”.
2. [http://www.fair.org./](http://www.fair.org/) - “Fairness and Accurasy in Reporting”.
3. <http://www.ifj.org/> - Міжнародна Федерація журналістів (IFJ – International Federation of Journalists).
4. www.ji.lviv.ua/ - Незалежний культурологічний часопис “Ї”.
5. <http://www.mediachannel.org/> - “Media Channel”.
6. <http://mediaed.org/> -Media Education Foundation.
7. <http://www.mediakrytyka.info/> - “Медіакритика” – видання Інституту екології масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка .
8. <http://www.presswise.org.uk/> - (“Press Wise Trust”).
9. <http://osvita.mediasapiens.ua> - Проект MediaSapiens з розуміння медіа
10. <http://www.telekritika.ua/> - Телекритика

11. <http://www.cje.org.ua/> - Комісія з журналістської етики офіційний сайт
12. <http://nmpu.org.ua/> - Незалежна медіа-профспілка України
13. <http://nsju.org/> - Національна спілка журналістів України
14. <https://stopcensorship.wordpress.com>
15. mymedia.org.ua/ - програма розвитку незалежних ЗМІ
16. www.aup.com.ua/ - Інститут Медіа Права
17. <http://www.irrp.org.ua/> - Інститут розвитку регіональної преси – ІРРП
18. <http://irex.mocotms.com/> - дистанційний навчальний курс „Медіаграмотність для громадян”
19. <https://www.facebook.com/mediauniversity/> - Університет медіаграмотності
20. <http://medialab.online/> - освітньо-аналітичний портал про медіа
21. <http://lvivmediaforum.com/> - Сайт Львівського медіа-форуму
22. <http://imi.org.ua/> - Інститут масової інформації
23. <http://www.prostir-monitor.org/> - медіа-моніторинг
24. <http://www.1plus1.net/> (Офіційний сайт ТРК “1+1”).
25. <http://post.semiotics.ru/> (Сайт семіотики).
26. <http://lamp.semiotics.ru/index.htm> (Семіотико–культурологічний журнал “Зелена лампа”).
27. <http://www.telekritika.kiev.ua/> (Інтернетвидання “Телекритика”).
28. <http://yanko.lib.ru/gum.html> (Бібліотека Слави Янко).